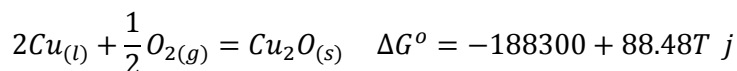

۱- بر روی محلول مذاب مس-طلا که غنی از مس است هوا با فشار یک اتمسفر در دمای ۱۵۰۰ کلوین دمیده می‌شود. اگر فقط مس اکسید شده و به Cu_2O جامد خالص تبدیل شود، حداقل اکتیویته Cu در محلول که قابل دسترسی است را بیابید.

۲- فشار جزئی اکسیژن در تعادل با سرب مذاب خالص و اکسید سرب مذاب خالص در دمای ۱۲۰۰ کلوین برابر با $3/83 \times 10^{-9}$ اتمسفر است. اگر PbO مذاب به SiO_2 اضافه شود فشار جزئی اکسیژن برای تعادل با سرب مذاب و $PbO-SiO_2$ مذاب به $10^{-10} \times 9/58$ اتمسفر کاهش می‌یابد. اکتیویته PbO را در محلول مذاب سرب و سیلیکات محاسبه نمایید.

۳- برای حذف مس که بصورت ناخالصی در سرب مذاب حل شده است به آن PbS اضافه می‌کنند تا واکنش زیر انجام شده و مس از سرب جدا شود:

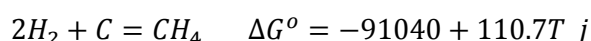

سولفیدهای جامد در یکدیگر نامحلول بوده و سرب نیز در مس جامد حل نمی‌شود. حلالیت مس مذاب در دمای کمتر از $850^\circ C$ توسط رابطه زیر نشان داده می‌شود:

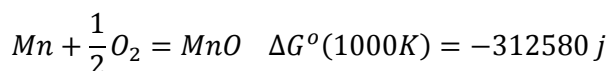
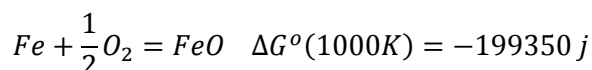
$$\log x_{Cu} = -\frac{3500}{T} + 2.261$$

در این رابطه x_{Cu} نشان دهنده حلالیت مس در سرب مذاب است. اگر Cu از قانون هنری تبعیت کند تعیین کنید به این روش تا چه حدی میتوان مس را در دمای $800^\circ C$ از سرب مذاب حذف کرد؟

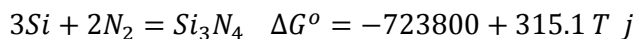
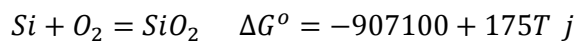
۴- مخلوطی از گازهای CH_4 و H_2 با فشار کل یک اتمسفر و فشار جزئی هیدروژن $0/955$ اتمسفر در تماس با آلیاژ $Fe-C$ در دمای ۱۰۰۰ کلوین به تعادل می‌رسد. مطلوبست محاسبه اکتیویته C در آلیاژ نسبت به گرافیت جامد. برای اینکه آلیاژ از کربن اشباع شود فشار جزئی هیدروژن در مخلوط گازی با فشار کل یک اتمسفر چقدر باید باشد؟

۵- محلول جامد $Fe-Mn$ با $x_{Mn}=0.001$ و محلول جامد $FeO-MnO$ و مخلوط گازی شامل اکسیژن در دمای ۱۰۰۰ کلوین با یکدیگر در حال تعادل هستند. این مخلوط چند درجه آزادی دارد؟ ترکیب فاز اکسیدی و فشار جزئی اکسیژن را تعیین نمایید. فرض کنید دو محلول جامد رفتار راؤولتی دارند.

۶- سیلیسیم جامد خالص و SiO_2 جامد خالص و Si_3N_4 جامد خالص با مخلوطی از گازهای O_2 و N_2 در دمای 1000 کلوین در حال تعادل هستند. این تعادل چند درجه آزادی دارد؟ حالت سیستم را در شرایط تعادلی تعیین کنید. اگر با ثابت نگه داشتن ترکیب گازی، دمای سیستم را تا 800 کلوین کاهش دهیم یا تا 1200 کلوین افزایش دهیم چه اتفاقی می افتد؟

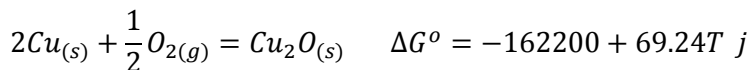
۷- برای تعادل $M(s) + CO_2(g) = MO(s) + CO(g)$ تعداد درجات آزادی سیستم را مشخص کنید. اگر سیستم شامل MC جامد نیز باشد، درجه آزادی و تعداد واکنش های مستقل را بدست آورید. اگر سیستم شامل کربن جامد نیز باشد درجه آزادی و تعداد واکنش های مستقل چه تغییری می کند؟

۸- محلول مذاب $Fe-Mn$ و محلول مذاب $FeO-MnO$ در اتمسفری از اکسیژن در حال تعادل هستند. درجه آزادی و تعداد واکنش های مستقل این سیستم را تعیین کنید. متغیرهای سیستم را بنویسید.

۹- یک آلیاژ از $Cu-Au$ با $x_{Cu}=0.5$ را می خواهیم در دمای $600^\circ C$ در یک اتمسفر از آرگن اکسیژن زدایی شده آنیل کنیم. برای اکسیژن زدایی از آرگن، آن را از روی مس گداخته عبور می دهیم و سپس به کوره آنیل وارد می کنیم. محلول $Cu-Au$ با قاعده فرض می شود و گرمای انحلال آن از رابطه زیر بدست می آید:

$$G^{xs} = -288289x_{Cu}x_{Au} \text{ J}$$

تعیین کنید حداکثر دمای در کوره اکسیژن زدایی از آرگن چقدر باشد تا آلیاژ $Cu-Au$ در کوره آنیل اکسید نشود، در صورتیکه در کوره اکسیژن زدایی تعادل حاصل شود.

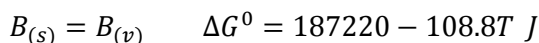

۱۰- مخلوط آب و یخ در دمای صفر درجه سانتیگراد در تعادل می باشند. اگر فشارروی سیستم افزایش یابد، پتانسیل شیمیایی آب و یخ چه تغییری می کند؟

۱۱- در محلول دو جزئی A و B حاصل انتگرال $\int_{x_B=1}^{x_B} x_A d \ln \frac{\gamma_A}{\gamma_B}$ کدام است؟

$$\text{الف) } \ln \gamma_A \quad \text{ب) } -\ln \gamma_A \quad \text{ج) } \ln \gamma_B \quad \text{د) } -\ln \gamma_B$$

۱۲- (۹-۱۳) دو عنصر A و B که هر دو در دمای $1000^\circ C$ بصورت جامد هستند دو ترکیب استوکیومتری A_2B و AB_2 تولید می کنند که این ترکیب ها نیز در دمای $1000^\circ C$ جامد هستند. در سیستم $A-B$ هیچ محلول جامدی تولید نمی شود. A در دمای $1000^\circ C$ فشار بخار بسیار کمی دارد و انرژی آزاد استاندارد تبخیر B از رابطه زیر بدست می آید:

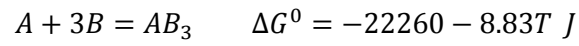
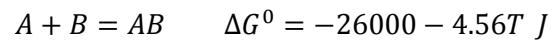

$$\log P = -\frac{11242}{T} + 6.53 \quad \text{فشار بخار در تعادل } A_2B-AB_2 \text{ از رابطه روبرو بدست می آید:}$$

$$\log P = -\frac{12603}{T} + 6.9 \quad \text{و فشار بخار در تعادل } A_2B-A \text{ از رابطه روبرو بدست می آید:}$$

تغییر انرژی آزاد استاندارد تشکیل AB_2 و A_2B را محاسبه نمایید.

۱۳- (۱۳-۱۶) عناصر A و B دو ترکیب AB و AB_3 تولید می‌کنند که برای آنها:

A و B جامد در هم حل نمی‌شوند و دو ترکیب فوق با نسبت استوکیومتری وجود دارد. حداقل دمایی که در آن AB و AB_3 پایدار هستند را محاسبه نمایید.